

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	
celo leto naprej	K 24—
pol leta	12—
četr leta	6—
na mesec	2—

celo leto naprej	K 22—
pol leta	11—
četr leta	5—
na mesec	1—

v upravnitvu prejemam:
celo leto naprej K 22—
pol leta 11—
četr leta 5—
na mesec 1—Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafsova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 36.

Izhaja vsak dan zvezd izvodenih nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijskih pogodbah.

Upravnitvu naj se posiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 dinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpisljave naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto skupaj naprej K 25—
pol leta 13—
četr leta 6—
na mesec 2—za Nemčijo:
celo leto naprej K 30—
pol leta 13—
četr leta 6—
na mesec 2—za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 35—
2—Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnici ali znaka.
Uredništvo (spodaj, dvojčice levo), Knafsova ulica št. 5, telefon št. 36.

Srbija in Črna gora.

Bolgarski tiskovni urad je razširil po inozemstvu kako pesimistično pobarvano poročilo o položaju na Balkanu. Pravi, da je balkansko ravnotežje — ponos onih držav, ki so ga v Bukarešti ustvarile — ogroženo. Sovražnik tega ravnotežja da je Srbija, ki deluje z vsemi silami na popolno združenje s Črno goro. S tem bi Srbija pridobila na Balkanu faktično nadmoč, nastala bi torej ista eventualita, radi katere se je Romunija s tako odločilnim uspehom postavila v drugi balkanski vojni na stran Srbije in Grške.

Skoraj istočasno je priobčilo glasilo dunajskega zunanjega ministra »Pester Lloyd« članek iz pereša italijanskega oficirja grofa Voltolini, katerega glavna misel je ta, da bi ujedinjenje Srbije s Črno goro uničilo samostojno državno eksistenco Črne gore in upopasti dinastijo Petrović - Njegoš. Grof Voltolini smatra, da je velikosrbska propaganda presleplila že samo črnogorsko skupščino in celi črnogorski narod. Sledove te propagande da je zapaziti celo v prestolnem govoru kralja Nikole, ki se ocividno ne zaveda nevarnosti, katera grozi njegovim državam in dinastiji. Tem bolj pa so opaznost velikosrbske propagande razumeli ostali člani kraljevske hiše in kraljica Jelena italijanska je sklical svoje brate in sestre v Bordigheri na rodbinsko posvetovanje, ki se je bavilo s položajem Njegoš - Petrovičeve dinastije in z nadaljnjim razvojem stvari v Črni gori. Grof Voltolini ne pove naravnost, kaj da so otroci kralja Nikole v Bordigheriju sklenili, toda drugi del njegovega članka je prikrojen tako, da je pisceva namerava, predstaviti vsebino teh izjavjanj kot rezultat bordighierskega rodbinskega sestanka očiven. Grof Voltolini pravi, da je Črna gora vsled približanja Srbiji postala prava quanité negligable in da se razvija — dokler potraje sedanj kur — počasi, toda sigurno v srbsko provincijo. Kralj Nikola morda sam še ni v nevarnosti, toda proti njegovemu sinu Srbija že ne bo več poznala nikakih obzirov. Samostojnost države in obstoj dinastije pa pomenijo več, kakor

pa fantasterije o narodnem ujedinjenju. Bodočnost Črne gore zahteva, da se le - ta odreče takozvanim srbskim idealom ter se krečko nasloni na sosednjo monarhijo. Grof Voltolini priporoča celo črnogorsko - avstrijsko carinsko unijo, ki bi Črno goro za vedno obrnila velikosrbske ekspanzije ter rešila dinastijo vazalstva in propada.

Članek »Pester Lloyd« je krožil po svetovnem časopisu, ter je bil signal, da so začeli zlasti italijanski in nemški listi razpravljati o nevarnosti, v kateri se nahaja kralj Nikola in njegova dinastija.

Tendenca vseh teh vesti in razprav je nad vse prozorna. V trenutku, ko je proglašil kralj Nikola idejo bratstva s Srbijo za spasiteljno in ko se je pojavila v črnogorski skupščini zahteva po črnogorsko - srbski uniji, ko je ta skupščina v svoji adresi proklamirala kot neupogljivo voljo naroda: da Srbiju in Črno goro neče više nikad ništa razdrojiti ter se izrekla za to, da bi se »čvrsta veza sa Srbijom« v svrhu skupne obrane in radi osiguranja ekonomskega in kulturnega napredka čim preje s formalno pogodbo uredila, v tem trenutku je pričela velikopotezno zasnovanja in obširno pripravljena **intriga proti ideji črnogorsko - srbskega ujedinjenja**. Ta intriga naj deluje **dvojno**: na javnost, predvsem pa na kralja Nikolaja samega. Preplaši ga naj, naslikavši mu posledice sedanjega kurza črnogorske politike v najžalostnejši luči, odvrne ga naj za vedno od Srbije. Intriganti dobro vedo, da je navzaključku mlademu konstitucionalizmu kraljeva volja v Črni gori še vedno zadnja politična instanca in da je koncem koncem od njega odvisno, ali se bo zveza med Črno goro in Srbijo mirno in trdnno razvila. Cilj intrige mora biti vsakemu mislečemu človeku jasen: ovirati krasni razvoj obeh srbskih držav, izigrati drugo proti drugi, uničiti idejo ujedinjenja, mesto bratstva, zasejati nezaupanje in sovraščo — in pri tem ognju kuhati lastno juho.

Celo Jugoslovanstvo je na tej stvari interesirano in smatra razvoj črnogorsko - srbskih odnosov začenja vemoja, splošno narodnih zadev. Če je v Črni gori in v Srbiji še količaj zdravega in treznega

razuma, potem mora ostati zasnovana na intriga brezuspešna.

Saj pač ni težko spoznati, kako napačne so premise in kako prisiljene ter netočne so konkluzije, s katerimi operirajo najnoveči prijatelji črnogorske dinastije in države, oni prijatelji, ki so spravili še nedavno, ko je šlo za Skader, baš to dinastijo in državo v največjo nevarnost.

Na podlagi **avtentičnih** informacij lahko trdimo, da je tudi izhodišče Voltolinijevega članka napačno. — Rodbinski sestanek v Bordighieri se je sicer vršil, toda povod mu je bil povsem drugi, kakor pa dozdevno nastajajoča opasnost za črnogorskodinastijo. Kraljica Jelena je v Italiji še vedno na glasu, da je preveč Črnogorka, Srbinja in premašo Italijanka. Črnogorski sorodniki v Italiji sploh niso priljubljeni. Baš kraljici Jeleni je moral biti torej posebno neprijetno, ko je grozil v njeni rodbini izbruhnuti vsled raznih ljubezenskih afer princu Mirku Škandal, katerega posledice bi škodovale ugledu cele rodbine in naravno tudi položaju kraljice Jelene same. Zato je Jelena povabila brate in sestre na sestanek, na katerem bi se naj bile poravnale diference med princem Mirkom in njegovo ženo princezino Natalijo. Razporoka Mirka in Natalije — to je bil predmet posvetovanja v Bordighieri, ne pa politična debata, katera nam hoče natveziti grof Voltolini. — Zadnje vesti kažejo sicer, da posvetovanje ni imelo popolnega uspeha, nesporazumljivja med princezino Natalijo in princem Mirkom se pač ne bodo dala več izravnati.

Oni, ki plaše Črno goro pred zvezzo s Srbijo, predstavljajo stvar tako, kakor da bi si hotela Srbija prisvojiti Črno goro kot svojo provincio in kakor da bi srbski državniki snovali razne naklepe proti samostojnosti bratske države, na katere škodo hočajo okoristiti Srbijo. Menda ni treba poudarjati, da se pravi dejanski stan naravnost in namenoma izkrivilja, ako se težnje za srbsko - črnogorsko ujedinjenje predstavljajo kot nekaki belgrajski naklepi.

Trdno srbsko - črnogorsko zvezzo moramo marveč s splošnega narodnega jugoslovanskega stališča smatrati za najbližjo in najvažnejšo točko v razvoju jugoslovanske sile.

votljino, tako, da se lahko kaj vanjo spravi, ne da bi se to zapazilo.

Lupin je dvignil glavo.

— Po teh podatkih seveda ni nobenih dvomov več... Toda meni se zdi, da bi tudi pozicije zarezne ne zadostovale, da bi se ne videlo, kaj je v zamašku.

— Za silo zadostujejo, je rekla gospa.

— Kako to veste?

— Prasville mi je to povedal.

— Vi torej občujete z njim?

— Zdaj zopet. Prej je bilo ponehalo občevanje med njim in mojim možem. Prasville je človek prav dvomljive moralnosti, mož velikih ambicij, a še širše vesti, mož, ki je v zadevi podmorskega kanala gotovo igral dvomljivo vlogo. Ali je bil podkupljen? To je verjetno. Pa kaj to mene brija! Meni je bilo treba pomagnika. Ker je bil ravno imenovan za generalnega tajnika policije, sem izbrala njega.

— Ali pozna življenje vašega sina Gilberta? Je vprašal Lupin.

— Ne! Bila sem tako previdna, da sem mu zlasti še z ozirom na njegovo službo rekla, da je Gilbert odpotoval in umrl, kar sem tudi vsem drugim znancem povedala. Vse drugo sem mu pa po resnicu povедala, namreč zakaj si je moj mož končal življenje in kaj je cilj mojega maščevanja. Ko sem mu razodela, kar sem razkrila, je bil veselja kar iz sebe in spoznala sem, da je njegovo

svoščvo do Daubrecqa še vedno srdito, kakor nekdaj. Pogovarjalata se dolgo časa in on mi je povedal, da je lista podkupljenih poslancev spisana na jako majhnem in tankem papirčku, ki se da zviti in prav lahko skriti tudi v votlini kakega zamaška. Vedela sva torej, v kakih stvari ima Daubrecq listo skrito. Domenila sva se, da bo vsak postopal na svojo roko, da pa ostaneva v pisemni zvezi. Jaz sem ga tudi spravila v zvezzo z Daubrecqovo hišnico, ki me meni popolnoma zvesta...

— Ki pa vsaj Prasville ni popolnoma zvesta, jo je prekinil Lupin, kajti jaz lahko dokažem, da ga je izdala.

— Morda sedaj — začetkom pa ne in takrat so bile policijske hiše ne preiskave pri Daubrecqu pogoste. Takrat, to je pred kakimi desetimi meseci, se je Gilbert zopet pojaval. Katera mati pač neha ljubiti svojega sina, naj že stori karkoli... In Gilbert je tako prikupen... Saj ga poznate... Jokal je, objemal svojega malega brata Jacquesa... kaj hočete... odustila sem mu.

— S tihim glasom in zroc nepremično v tla je gospa potem rekla:

— O, zakaj sem mu odpustila! Ko bi se ta ura povrnila, laz bi imela strašni pogum, da bi svojega otroka pognala od sebe. Ubojite dete... jaz sem kriva, če bo pogubljen...

Zamišljeno je nadaljevala z mehkejšim glasom:

ki se je v balkanski vojni takorekoč na novo porodila. Kulturna, gospodarska in kjer je mogoče tudi politična koncentracija je vsenarodni jugoslovanski program. Ta koncentracija se mora naravno vršiti vsem podenim delom naroda v korist in ne na škodo.

Težnje po srbsko - črnogorskem ujedinjenju so utemeljene tako s srbskega, kakor (in morda še bolj) s črnogorskoga stališča.

Črna gora je danes sicer povečana, toda še vedno je mala država, ki le z veliko težavo in požrtvovalnostjo zadošča vsaj najnajvečjim zahtevam modernega državnega organizma. Njen internacionálni položaj pa se, odkar je ustanovljena samostojna Albanija, znatno poslabšal. Črna gora šteje danes znatno število arnavtovskih podanikov, na njemem ozemlju prebivajo nekatera albanška pleme kot neposredni sosedji nove Albanije. Ako se bo le - ta dobro in uspešno razvijala, potem mora Črna gora računati z raznimi panabanskimi aspiracijami in s trajnim vznemirjevanjem. Nič boljša situacija ne nastane, ako izbruhnejo v umetno ustanovljeni Albaniji homatije, katere bi nalagale Črni gori stalna in morda nevzdržljiva bremenja za vojaško pripravljenost. Albanija je varovanka Avstrije v Italiji — albanški interes je danes in za dolgo bodočnost italijanski in avstrijski interes. Črna gora je torej na severu, na jugu in na zahodu obdana ob skupine držav, katerih politika se giblje v mnogem oziru v smeri, katera ne more biti v skladu s črnogorskimi interesimi. Ako bi se Črna gora priključila tej skupini držav, potem bi se usušnila idejam, ki so izjavili kralj Nikola, programu skupščine, volji naroda in koristim države direktno nasprotne, postala bi v resnici le malo, tu pa tam s kakim »darilom« počlanati **vazal protijugoslavanske politike ob Adrijiji**. Kralj Nikola je danes toliko gospodar svoje zemlje, da bi mogel izvajati tudi tako politiko — toda računati bi moral ne le s sodbo celega Jugoslovanstva, temveč tudi z vedno bolj naraščajočim nacionalizmom svojega naroda. Med kraljem in narodom bi zazidal prepad; in tedaj bi pač nastale one opasnosti, o katerih se je po fantazijah grofa Vol-

toninija govorilo na obiteljskem stanku v Bordigheri. Že iz zgoraj navedenega sledi nujno, da mora Črna gora v svojem lastnem, lahko se reče življenskem interesu iskati zaslombu pri krepkem jugoslovanskem bratu, katerega ne posredna sosedja je postala. Najresnejši črnogorski politiki in celo Jugoslovanstvo želi, da postane ta zaslomba čim tesnejša in trajnejša. V tem oziru bi bilo premalo, ako bi se obe državi zvezali le v svrhu medsebojne pomoči v sili in nevarnosti, ustvarili torej le prijateljsko entitetno ali alianco. To bi predvsem Črni gori sami ne zadalo. Zaheta po diplomatskih, vojaških in carinskih unijah, katero so udarjali v črnogorski skupščini neoporečni črnogorski patriotje, je povsem utemeljena in bi bila tako Črni gori, kakor tudi Srbiji v veliko korist.

Balkanska vojna je z nova dokazala upravičenost Montecucculijevga aksiom: denar, denar, denar. Hrabrost in junaštvo nista edina predpogoja uspehov v moderni vojski. Moderna armada zahteva, ako naj bo res dobro pripravljena takoj ogromne žrtve, da jih države, v katerih je blagostanje doma, komaj prenašajo. Pečudi v organizacijskem ter intelektualnem oziru so potrebni obsežni in globoki državni rezervorji.

Gospodarsko slaba Črna gora zahteva modernega militarizma v okviru popolnoma samostojne vojne organizacije ne more zadostiti.

S pomočjo in po vzorih izvrstno urejene bratske armade pa se razvije lahko črnogorska vojna sila v najkrepkejšo in najpripravljenejšo obrambo države.

V modernem svetovnem gospodarsvstu se male ekonomične celote ne morejo razviti. Gospodarski napredok Črne gore je naravnost odvisen od tega, da se ta mala država priključi sosednemu bratskemu ekonomičnemu individuum ter podere carinsko mejo, ki ovira krepki razvoj obeh držav. Carinska unija s Srbijo bi dala Črni gori na manj popolnoma drugačen in reči se sme naravnost sijajni gospodarski položaj. Srb

za bi bila preko Črne gore, ogromen del srbskega importa in eksporta bi bogati predvsem tudi črnogorsko pristanišče; črnogorska obal bi se povsem naravno odprla trgovini in industriji. In končno ne pozabimo: eksploatacija domačega, akoravno skromnega bogastva bi se ne trebala več izročevati tujemu kapitalu, kakor dosedal. Tudi Srbija bi imela seveda od carinske unije velike koristi — treba je le pomisliti, da bi tekla potem njena jadranska železnična izključno po srbski - črnogorski zemlji, kar je nekaj povsem drugega, kakor pa zveza preko Albanije.

Da se državi s povsem identično vojaško in gospodarsko politiko združite tudi na polju zunanje politike je neizogibno in naravno. Diplomaticna unija je v tem slučaju potrebna.

V okviru takega ujedinjenja se niti ena, niti druga država ne odreče svoje individualnosti, svoje samostojnosti. Najmanj more biti seveda govor o tem, da bi mogla Črna gora postati srbski vazal ali celo srbska provincija. Nemški zgled uči, da se dajo višji državnimi organizmi izvesti pri popolnem obziru na posebne interese posameznih dinastij in plemen. Rekle bi se naravnost grešiti, ako bi hotel kdo uničiti krepko in historično tako krasno razvito individualnost Črne gore ter izruvati globoke korenine slavne dinastije Njegošev iz črnogorskega naroda. To bi bilo blazno podjetje, ki bi ujedinjenje med obema srbskima kraljevinama razbilo mesto utrdilo in kateremu bi se zoperstavil ne le črnogorski narod temveč vsak trezen Jugoslovan in tudi vsak realni politik v Srbiji sami. Ako sklepate dve samostojni državi unijo, potem jo sklepatis kot dva popolnoma enakopravna individua, katera preneseta gotovo število skupnih zadev na višji organizem, kateremu zopet sama upravlja. V taki zvezi s Srbijo Črna gora ne more zgubiti svoje individualnosti, njeni dinastiji ne svojega prestola. Narobe baš s takim ujedinjenjem se najbolj preprečijo vse one »velikosrbske« aspiracije, s katerimi plašijo razni intriganti cetenjske kroge.

V dnevih pred Skadrom in na Ovcjem polju ste Črna gora in Srbija spoznali morda bolj, kakor kdaj poprej, kako tesno spojena je njuna bodočnost. Vse Jugoslovanstvo pričakuje, da bo spoznanju sledilo tudi dejanje.

Državna železnica pod „Volksratovo“ komando.

Da se zatira slovenske uradnike in uslužence pri državnih železnicah, je več kakor znano, vodilni krogi pri tržaškem ravnateljstvu drž. železnice so popolnoma pod komando »Volksrata« deloma tudi njega izvrševalnih organov. Zopet je dobil slovenski narod par zaščitnik. Lansko leto avgusta meseca je bilo razpisano mesto tretjega transportnega kontrolorja, imenovali so po polletnem tuhtanju seveda mladega nemškega uradnika, mnogo starih sposobnih slovenskih uradnikov pa so pri tem prezrli. Sedaj so trije transportni kontrolorji — trije Nemci — tres facilični collegium! Razpisano je bilo nadalje mesto postajnega načelnika v Hrpeljah, imenovali so seveda po ukazu »Volksrata« zopet Nemca, nekoga Heyhala, velegermana! Razpisano je mesto tretjega blagajniškega revizorja, gotovo bode tudi ta Nemec, slovenski sposobni petentje pa se prezirajo po komandi »Volksrata«!

Novi slovenskih aspirantov sploh ne sprejemajo, stare slovenske uradnike zapostavljajo, a naši vplivni poslanci S. L. S., se ne ganejo, saj je neki gospod te stranke, ki bi se lahko potegnila za zatirane domače uradnike, nekoč izjavil, da mu je vse eno, če pride na neko postajo Slovenec ali Nemec kot načelnik!

Po vseh boljših postajah razen par redkih izjem sede za nemštvu delujejoči Nemci, tako na Jesenicah, v Gorici, v Trstu, v Pulju, v Novem mestu, v Kočevju itd., kontrolni organi so razen dveh sami Nemci, gotovo je pri takih razmerah prijetno služiti slovenskemu uradniku in uslužencu pri državnih železnicah! Ob dvanajstih uradnikih kljemo naše narodne zastopnike na delo in pomoč, ako jim je blagor slovenskega uradnika res kaj na srcu, ako niso samo zavoljo dijet poslanci in ako nočejajo še doživeti, da bode izginil zadnji slovenski železniški uradnik na domačih progah ter zagospodaril vseposvod samo »Sildmarkovec« in pospeševatelji »Schulvereina«!

Afera Šviha.

Dr. Kramař je v Kutni Horu na shodu zaupnikov mladočelke stran-

ke govoril o aferi Šviha. Izjavil je, da je slišal o tej aferi prvič pred dve maletoma, kjer tam pa, da je imel v rokah tudi pisma, ni mogel verjeti, da je dr. Šviha konfident. Bil je ninenja, da gre med dr. Šviha in dr. Klimo le za prijateljstvo. Po smrti urednika Anyža so priliči njegovi zapiski v roke arhitekta Heberla. Ker si je bil zaupnik urednika Anyža izgovoril, da se ne sme nič objaviti, dokler nimajo v rokah drugih dokazov, ni bilo mogoče ničesar storiti. Heberle je umrl in zapiski so ostali njegovi sestri. Šele dogodek zadnjega časa, namreč izdaja spravnih predlog nekaterim dunajskim listom, je dala dr. Kramař povod, da se je bolj energično zanimal za stvar. Dobil je pisma in zapiske od gdč. Anyževe. V nedeljo pa je dobil še neizpodbitne dokaze o krividi dr. Švihe.

Afera dr. Švihe je bila predložena tudi posebni preiskovalni komisiji narodnega sveta. Med tem pa se je hotel dr. Šviha izviti s pomočjo dr. Klime. »Pravo Lidu« poroča, da sta se dr. Šviha in dr. Klime sestala v cesarskem vrtu, ki je last dvornega erjara in pristopen samo proti posebnemu izkazu. Gradivo, ki se je nabralo proti dr. Švihi in ki so jeli dali »Narodni Listy« na razpolago, je bilo tako obtežljivo, da so prišli razsodniki do subjektivnega prepričanja, da je dr. Šviha krv. Zvezčer se je narodni svet še enkrat sestal in so se dokumenti še enkrat pregledali. O tej seji se je izdal komunike, v katerem se z zadovoljstvom konstata, da se je narodno socijalna stranka odločila zahtevati od dr. Švihe, da odloži svoj državnozborski mandat. Komunike pravi nadalje: »S tem se izjavila, da je dr. Šviha prenehatal biti tudi član narodnega sveta.«

Klub narodno socijalnih poslancev je nato sporazumno z izvrševalnim odborom poslal predsedniku poslanske zbornice dr. Sylvesteru bržajku, v kateri mu naznamenja, da je dr. Šviha odložil svoj mandat.

Afera je s tem, v kolikor se tiče dr. Švihe končana in lahko rečemo, da je njegovo konfidentstvo popolnoma dokazano, preiskava pa se seveda kljub temu še nadaljuje.

Hrvaški sabor.

V včerašnji seji je sabor nadaljeval adresno debato.

Govoril je poslanec Starčevičeve stranke prava Stjepan Zagorac.

Uvodoma je izjavil, da bodo njegova izvajanja splošne narave in programatična.

Govoreč o pravaškem programu je naglašal, da je dr. Ante Starčević učil, da se program stranke prava dá uresničiti samo, ako se preje razbijanje dualizem, dočim je zastopal dr. Josip Frank stališče, da se pravaški program da izvesti tudi v okvirju dualizma. Prvo načelo je tudi program sedanje Starčevičeve stranke prava, dočim so frankovci usvojili program svojega pokojnega voditelja dr. Franke. Razloček med obema pravaškima skupinama je torej bistven, za to tudi med njima ni mogoč noben kompromis. Starčevičeva stranka prava smatra za svojenoalogu neizprosno borbo proti sistemu in proti dualizmu. Tudi koalicija se je borila proti dualizmu, moralna pa je to borbo opustiti, ker so frankovci stavili ogrski vladni nižje podnudbe.

Razpravljaloc o reški resoluciji je označil to resolucijo za veliko in dobro delo ter poudarjal, da mora priti čas, ko se bodo zdržile vse hrvaške zemlje v eno državno celoto, tako, da je v okvirju, pa izven okvirja avstro - ogrske monarhije. To se mora zgoditi, ker je to naraven zakon. Že Rimljani so uvideli edinstvo teh dežel, celo Turki so to spoznali in tudi Napoleon je ustvaril Ilirijo. Ako Avstrija ne uvideva teh naravnih in zgodovinskih zakonov, ako merodajni krogi nečejo tega spoznati, potem bo se vse izvršilo brez nje ne volje ali pa celo proti njeni volji.

Razpravljaloc o avstro - ogrski zunanji politiki je reklo med drugim:

Dr. Ante Starčević je učil, da je bodočnost Avstrije in Habsburžanov na Balkanu. Ta nauk je patriotičen in dinastičen, vkljub temu so bili Hrvati zasedovalni kot veleizdajalci.

Potem so prišli na vrsto kot veleizdajalci Srbi. Bili smo torej »veleizdajalci« drug za drugim. Skušnja nas potem takem uči, da se moramo čuvati pred sovražniki in da moramo složno strniti svoje vrste. Iz sovraštva proti Slovanom je avstrijska diplomacija zagrešila najusodenje na pane.

Avstro - Ogrska bi morala okupirati Sandžak ter ga razdeliti med Srbijo in Črno goro. V balkanski vojni bi bila moralna podpirati balkanske države. Ako bi bila to storila, bi

se ne bila zapletla v konflikt z Rusijo. Ustvaritev Albanije je samo rezultat nezaupanja med Avstrijo in Italijo. Z ustanovitvijo Albanije si je Avstrija nakopala samo sovraštvo balkanskih narodov in to mora preje ali sleje imeti za njo eno posledico — katastrofo.

Govornik je zaključil svoj govor z izjavo, da bo njegova stranka glasovala proti adresi večine.

Na to je predsednik prekinil sejo.

Ob avstrijsko-črnogorski meji.

O boju ob avstrijsko - črnogorski meji se poročajo še sledeče podrobnosti: Neka stotinja avstrijske pehote je napadla črnogorsko patrullo obstoječo iz 4 mož in enega podčasnika. Boj se je vršil v bližini Sjenokosa tik ob meji med Sandžakom in Bosno. Avstrijski vojaki so stali na nekem homu, ki obvlada Sjenokos. Kraj, kjer so stali Avstriji, je bil do izbruhla balkanske vojne od Turkov zaseden, o čemer pričajo tudi obmejne hišice, ki stoje še danes tam. Svoj čas so srbske čete zasedle te vrhove in jih potem predale Črni gori. Avstro - Ogrska ni storila nikdar korakov, iz katerih bi se dallo sklepati, da je zahtevala te vrhove za sebe; vsled tega sklepajo tudi Črnogorci, da se je izvršil napad na črnogorskem ozemlju. Črnogorci pravijo, da so Avstriji oddali, kakih 20 strelov. Stiri Črnogorci so bili ustreljeni, poveljnik ranjen. Okrajni predstojnik v Cajnicah poroča nadalje, da je pred bojem prišel v Metelko ter zahteval, da Črnogorci zapuste Sjenokos, ker pripadajo ti vrhovi Avstriji. Črnogorski častnik se je temu upiral in izjavil, da so vrhovi črnogorski. Ko se je okrajni predstojnik vrnil na avstrijska tla, je dal vrhove napasti od vojaštva. Stojita si torej dve trditvi nasproti in očitavljati je le, da je moralna teči kri, dočim bi se bila dala zadeva uravnati tudi brez boja, kar je razvidno iz dejstva, da je prišlo po boju faktično do razgovora med okrajnim glavarjem v Metalki in okrajnim predstojnikom v Cajnicah.

Albanija in njen knez.

V Drač prihajo sedaj razne deputacije, da vidijo kneza albanskega in mu izrazijo svojo udanost. Nekoliko orientalske naivnosti in orientalskega humorja se je knez Viljem I. že naučil, če smemo verjeti bržajavki iz Drača. Ko je nameč prišel Esad paša pozdravil kneza, mu je tabral na obrazu njegovo željo in ne da bi ga vprašal, kaj želi, mu je položil roko na ramo in rekel: Ekscelanca, imenujem vas za generala. Kdo je bil srečnejši, kadar Esad paša! Saj si je bil dal na Dunaju pri enem prvih krojačev ţe napraviti generalsko uniformo. Esad paša se je globoko poklonil, potem pa hitro oblekel generalsko uniformo, ker mu je bila civilna obleka prenavadna. Menda se ni preoblačil v pričo kneza in kneginje, dasiravno o tem bržajavka molči.

Iz Belgrada prihajo sedaj vesti, da se pripravlja srbska vlada urediti vsa važna medsebojna vprašanja med Srbijo in Albanijo. V ospredju stoji vprašanje srbskega pristanišča ob Jadranskem morju. Poloficijozno se zatrjuje, da je to vprašanje za Srbijo največje važnosti, tem večje, ker se bo pokazalo pri rešitvi tega vprašanja prav razmerje med Srbijo in Albanijo. Sporazum glede detajlov praktične izvedbe vprašanja Jadranske železnice bo eno prvih del, ki bo odkril pravno razpoloženje med obema sosednima. Z ozirom na velike ugodnosti, ki jih bo imela Albanija od te železnice, se bo najbrže pokazala interesna supnost, ki bo morda obe državi prav ozko pripolnil drugo k drugi. Srbski krogi so prepričani, da se bo vlada princa Wieda trudila vzdržati dobro razmerje s Srbijo.

Pismo iz Srbije.

V Belgradu, 6. marca.

Po končanih balkanskih vojnah je opažati silen naval tujcev v pašo državo. Pripadniki raznih narodnosti prihajo semkaj, večinoma s trebuhom za kruhom. Med njimi je mnogo poštenih ljudi, mnogo, prav mnogo pa je tudi lopovov.

Izmed Slovanov je največ Čehov, ki so bili v Srbiji sprejeti po največ z odprtimi rokami. Toda tudi med njimi je mnogo ljudi, takih ljudi, ki niso v čast dobremu českemu imenu.

Že za časa srbsko-bolgarske vojne so prijeli tri Čehe, o katerih se je dokazalo, da so bili voluni neke tuj-

se ne bila zapletla v konflikt z Rusijo. Ustvaritev Albanije je samo rezultat nezaupanja med Avstrijo in Italijo. Z ustanovitvijo Albanije si je Avstrija nakopala samo sovraštvo balkanskih narodov in to mora preje ali sleje imeti za njo eno posledico — katastrofo.

Sicnerjeva aretacija je vzbudila v Belgradu veliko senzacijo, izvršila pa se je tako-le:

Na policiji se je zgglasil delavec Miloš Rančić, ki je dal na zapisnik, da je bil Bohuslav Sicner več let v Sofiji volun in da je kot tak leta 1912. tudi njega denunciral za srbske špijone. Na podlagi te denunciacije je bil Rančić aretiran in je sedel tri in pol meseca v preiskovalnem zaporu. Takrat je Sicner izvršil v Sofiji več tativ ter bil aretiran. Sedaj policija ni verjela Sicnerjevi denunciaciji in je Rančića izpustila na svobodo. Kasneje so tudi Sicnerja izpustili iz zapora in ga nemarao voluhui poslali v Srbijo. Na podlagi te prijave je policija aretirala Sicnerja in nekoga Toma Amidžića, Bosanca, ki je imel v bližini »kolarca« malo trafiko. Sicner je nameč mnogo občeval s tem Amidžićem in policija je našla pri hišni preiskavi na njegovem stanovanju mnogo predmetov, ki jih je Sicner našel in potem skrivljal.

Sicner je Amidžić stopil v svojo sobo, je pograbil na mizi ležeč revolver ter se ustrelil, še predno je moral to preprečiti orožnik. Ta samomor je policijo napotil, da je z največjo pozornostjo jela pregledati zaplenjena pisma. In kaj se je dognalo iz teh pism?

Da se je Amidžić bavil z voluhui vohunstvom in da je bil eden glavnih voluhui agentov v Belgradu.

Kot tak je bil tudi v zvezi s Sicnerjem. Za katero državo sta poštejnjaka voluhila, tega policija neče izdati... In v to ostudno afero je zapleten Sloven, Čeh! Gotovo, češki narod ne more biti odgovoren za propalico, ki se slučajno izdaja za Čeha, a vendar zadostujejo včasih tudi take aferе, da vzbude med najbližjimi si naši nezaupanje.

Sicer pa se tudi mi Slovenci ne moremo posebno postavljati pred brati Srbji. Tudi mi imamo tu nekaj plevela, ki ga bo treba izruvati, nečemo, da se tudi mi osramotimo pred srbsko javnostjo. Za danes samo to, prihodnjič bom pa nemara že s prstom pokazali na našo rak - rano.

Štajersko.

Iz finančne službe. Deželno finančno ravnateljstvo je imenovalo dr. Ivana Kranjčeca, Karla Kolarča, Maksa Wanturja, Karla Graha, Pavla Golubovića in Antonia Mesariča za č. kr. davčne asistente v 11. činovnem razredu.

Še enkrat občinske volitve v Trbovljah. »Slovenec« in »Tagblatt« se skupno veselita nad »polomom liberalne večine v trboveljski občini. Temu veselju dajeta duška celo mestoma z enakimi frazami — tako, da imata oba dopisa najbrže istega avtorja. Konstatiramo s tem le skupno klerikalno - nemškatarsko veselje in opozarjam na imenje dopisnikovo, da so tičali klerikalci za to, da so jim dali slovenski narodnjaki kot »bratskim pomagačem« tri mandate v 2. razredu, z nemško industrijou pod eno odojeto. O tem, da se veseli »Slovenec« naraščanja Nemščine in internacionale v Trbovljah, pa ne bodemo dalje zgubljali besedi. Na kaj drugega pri tem listu nismo navajeni. Samo pove nam naj »Slovenec«, ali se kaj takega piše iz idealnega sovraštva proti slovenskim narodnjakom ali za nemškatarske in vladne krene?

Iz Celja. Govori se, da bo za umrlim dr. Premeschakom nastavljen kot sodni zdravnik dr. Walter Negri. Proti temu moramo Slovenci najodločnejše protestirati. Dr. Negri je tisti človek, ki se svoj čas pri napadih celjske fakinaze na Slovence grav posebno odlikoval. Tako

njen Mattlovim dedičem. Rencher je bil obsojen na 3 leta težke ječe.

Primorsko.

Iz Ajdovščine. Minila je ravno kar doba zimskih društvenih prireditv. Najlepša je bila brez dvoma ona našega »Sokola« na pustno nedeljo. Smeha in zabave je bilo v izobilju. Komu se pa moramo zahvaliti za to lepo zabavo? Gotovo nikomur drugemu, kakor edino - le požrtvovalnim sodelovalcem, gospicam igralkam Kanič, Kobal in Pisan, vsem ostalim igralcem, g. povodnji Plesničarju ter gg. pevcem. Zato jim podpirani izreka na tem mestu iskreno zahvalo za njih trud v nadi, da mu ostanejo še nadalje naklonjeni. Na zdar! Odbor »Sokola« v Ajdovščini.

Občni zbor »Zveze jugoslovenskih železničarjev« podružnica Kanal se je vršil 1. sušči t. l. pri Čarbonu. Izvoljen je bil zopet soglasno tov. Ričar kot predsednik, ki je razložil v krepkih besedah pomen našega društva, pomen naše zveze. Tov. Vitek iz Trsta je s svojim jedrnatim govorom pokazal slovenskega, jugoslovenskega in občeslovanskega železničarja v pravi luči. Zahvaljujemo se za njegovo pozdrav, za njegovo udeležbo pri našem delu in želimo, da se mnogokrat še snidemo. Postavilo se je geslo: Slovenski železničar, organizirat se v slovenski organizaciji, ker le ta ti nudi tvojo potrebo, ne dajte se zapeljati, od naših nasprotnikov, ki so le vedno proti našim načelom. Oni so le most germane armade, ki sili čez Triglav, preko Soče proti Trstu — na jug. Štajersko je njih delo, zato stopimo v en krog — napravimo si živo verigo proti sovragom — in zmaga bo na naši strani. — Odbor.

Sestdesetletnica dr. Arnošta Muko. Danes obhaja v Opatiji svojo sestdesetletnico prof. dr. Muka, zadnjih 20 let duševnega voditelja lužiških Srbov. Rojen dne 10. marca 1854. od evangelijskih roditeljev na plemniškem dobru Veliki Vosek v saški Gornji Lužici, dve uri zapadno od Budišina, je študiral 1874.—1879. na vsečilišču v Jeni in Lipskem ter službuje izza 1887. kot gimnazijski profesor v saškem Freibergu. Uprav znamenito je njegovo literarno-znanstveno in rodoljubno delo med lužiškimi Srbji. Ustanovil je in dolgo vzdržaval list »Lužico« (1882), izdal 1884. »Syntax der wendischen Sprache«, 1891. »Historische und vergleichende Laut- und Formenlehre der niedersorbischen Sprache« (615 strani), 1898. »Die slavischen Ortsnamen der Neumarkt« itd., itd. Muka je najvažnejši činitelj pri »Mačici Srbske« v Budišinu, napisal več statističnih študij o lužiških Srbih in sedaj pripravlja veliki slovar dolnjelužiškega govora, ki ga izda peterburška akademija. — Pred leti smo imeli priliko, ga pozdraviti tudi v Ljubljani. Sedaj biva radi lečenja ob naši Adriji v Opatiji. Ob njegovi 60-letnici mu čestitamo tudi mi. — Dr. Fr. I.

Črnogorski prestolonaslednik. V nedeljo sta dospela z brzvlakom Južne železnice črnogorski prestolonaslednik Danilo in njegova soprona Milica iz Mentona v Trst. Včeraj ob 8. uri 10 minut sta se odpeljala čez Reko na Cetinje.

Nemci v Trstu. Nemci v Trstu so začeli izdajati »Triester Wochenspost«, ki ima namen, nemškem unanodnemu in gospodarskemu življenju v Trstu dati novih impulzov. V političnem oziru ima list sledčo tendenco: Prodiranje Jugoslovanov samo za sebe in nadaljnja oslabitev italijanskega elementa na Primor. ogroža Nemce. Treba je iskati dobrih stikov med Nemci in Italijani. List poveličuje Bismarcka in zasleduje cilj, spraviti kolikor mogoče mnogo nemškega kapitala v Trst.

Prijet defravant. V Pulju so aretirali Andreja Jakoba, ki je pri neki reški tvrdki defravdiral 6000 K. Pri njem so našli hranilno knjižico s 5700 K.

Novo okrajno glavarstvo. Ker sta okrajni glavarstvi Poreč in Kopar preobsežni, namerava vlada ustanoviti novo okrajno glavarstvo v Piranu. Kdaj se bo to zgodilo, še ni določeno. Novo glavarstvo bo obsegalo sodne okraje Piran in Buje.

Izkopnine. Na Korzu v Reki so izkopali zopet nekaj starih rimskej zidov in 102 komada rimskega denarja, med njimi denar s pod. Oktavianom Avgusta in Avguste Crispine, žene Comodove.

Dnevne vesti.

Odstop dr. Šusterščiča od načelstva klerikalnega kluba se v javnosti različno komentira. In ti komentarji so, kakor se zdi, zadeli resno prav blizu, za to se je dr. Šu-

steršič čutil prisiljenega, da spregovori sam in pojasni vzroke svojega odstopa v včerajšnjem »Slovencu«. Pravi, da je odložil bremena klubovega predsedstva za to, ker je preoblezen z delom in da je to spremembu v predsedstvu pripravljal že najmanj eno leto. »Prost bremena dunajskega načelnosti, se utegne še intenzivne pečati s podrobnim delom na Kranjskem. To delo naraščalik plazu (pač liki plaz), čim dalje je S. L. S. odločilna v deželnemu samoupravi. In to delo mora biti opravljeno v interesu celega slovenstva, — kajti Kranjska je edina dežela s slovensko večino v vseh javnih zastopilih. — Tako se glasi oficijalni komunikat dr. Šusterščiča o njegovem odstopu od predsedstva klerikalnega parlamentarnega kluba na Dunaju. Nam je seveda vseeno, ali je na čelu tega kluba Peter ali Pavel in čisto nič nas ne interesira, kdo je Šusterščič naslednik v predsedstvu — dr. Korošec ali pa morda celo Jože Gostinčar. Zanimivi so za nas samo razlogi, ki so napotili Šusterščiča k temu koraku in ki jih sam navaja v svojem gori navedenem komunikatu. Glavni vzrok odstopa, da je bilo »preobleženje z delom«. Moroda je ta razlog tudi igral kako vlogo pri Šusterščevem ukrepu, eno pa je čisto gotovo, da glavni vzrok pa vendar ne bil. Znamo je, da je Šusterščič klub zopet enkrat za spremembu sklenil »ostrešjo taktočo proti vladni, in da je jel celo namigovali z obstrukcijo. Dr. Šusteršič pa je kot deželnemu glavarju sedaj bolj, kakor kdaj precej navezan na blagohotonost in naklonjenost vlaže, za to si je hotel za vse eventualnosti ohraniti proste roke in se iznebiti vsaj formalne odgovornosti glede takteke klerikalnega kluba, ker bi sicer napetost med klubom, in vlaže lahko v tem slučaju vplivala na razmerje med vlaže in klerikalno stranko na Kranjskem. To in ničesar drugega ni bilo merodajno za Šusterščičev odstop! Samo oportunitetni razlogi in prav nič drugega! Naravnost smešno pa je, ako hoče dr. Šusteršič vzpriči tega nepobitnega dejstva sedaj nametati javnosti peska v oči, češ, da je predsedstvo odložil zaradi tega, da se bo laglje intenzivne pečati s podrobним delom na Kranjskem, »ki mora biti opravljeno v interesu celega slovenstva, kajti Kranjska je edina dežela s slovensko večino v vseh javnih zastopilih. — Ta beseda v ustih moža, kakršen je dr. Šusterščič, zvene kakor blasfemija! Naj nam dr. Šusterščič samo povet, kaj je storil v dolgem času, kar je na Kranjskem, »v edini deželi s slovensko večino v vseh javnih zastopilih«, da bi bilo v interesu slovenstva? Nič, to se pravi še manj manj nič, ker je bilo vse njegovo delovanje vseskozi negativno, ker je samo rušil to, kar so pošteni rodoljubi preje v narodnem oziru s težkim trudom zgradili v dva setih, tridesetih letih! Tako je in nič drugače. Za to nas tudi njegovo sedanje zatrjevanje, da se hoče intenzivne pečati s podrobним delom na Kranjskem navdaja s strahom in bojaznijo, da bo to delovanje vse preje, kakor pa »v interesu vsega slovenstva!«

+ Njegova zasluga. Včerajšnji »Slovenec« poroča med dnevnimi novicami na prvem mestu: »Sedaj je prvič izšel kranjski deželniki zakonik s slovenskim naslovom na prvem mestu. To je zasluga deželnega glavarja dr. Šusterščiča, ki je v tem zmislu posredoval pri vladni. — To je vsekakor »velikanska pridobitev« in »neprecenljiva zasluga«, zaradi katere bi nemara kazalo dr. Šusterščič postaviti še bronast spomenik. Vse kakor pa je najpikantnejše na tej velikanski pridobitvi in »nevenljivi dr. Šusterščevi zaslugi« dejstvo, da so baš napredni poslanci v deželnem zboru zahtevali takšno spremembu v deželnem zakoniku!

+ Švih... Prijatelj našega lista nam piše: Ko se je pokojni Božidar Raič, župnik pri Sv. Barbari v Halozah, nekoč peljal v Gradec, sem se slučajno z njim sešel v kupeju in vnel se je med nama pogovor o parlamentarnih razmerah na Dunaju. Raič, blaga, naivna duša, se je brido pritoževal, da vlada v parlamentu velika korupcija in zlasti se je hudoval, da nekateri poslanci nimajo drugega cilja pred očmi, kakor dispozicijski fond. Posebno nevoljen je bil Raič na takratnega slovenskega klerikalnega poslanca barona Gödia. Dolžil ga je, da je vladni konfident in da si je z denarjem iz dispozicijskega fonda pomagal iz finančnih zadreg. Tudi mi je Raič povidal, da je takrat v Mariboru izhajajoči v nemškem rajhu, a v vladnem smislu pisani list dobival znatne podpore iz dispozicijskega fonda. Kako se je ta list imenoval, mi ni več v spominu, pač pa se spominjam, da je njegov urenik — mlajši moč

steršič čutil prisiljenega, da spregovori sam in pojasni vzroke svojega odstopa v včerajšnjem »Slovencu«. Pravi, da je odložil bremena klubovega predsedstva za to, ker je preoblezen z delom in da je to spremembu v predsedstvu pripravljal že najmanj eno leto. »Prost bremena dunajskega načelnosti, se utegne še intenzivne pečati s podrobnim delom na Kranjskem. To delo narašča lik plazu (pač liki plaz), čim dalje je S. L. S. odločilna v deželnemu samoupravi. In to delo mora biti opravljeno v interesu celega slovenstva, — kajti Kranjska je edina dežela s slovensko večino v vseh javnih zastopilih. — Tako se glasi oficijalni komunikat dr. Šusterščiča o njegovem odstopu od predsedstva klerikalnega parlamentarnega kluba na Dunaju. Nam je seveda vseeno, ali je na čelu tega kluba Peter ali Pavel in čisto nič nas ne interesira, kdo je Šusterščič naslednik v predsedstvu — dr. Korošec ali pa morda celo Jože Gostinčar. Zanimivi so za nas samo razlogi, ki so napotili Šusterščiča k temu koraku in ki jih sam navaja v svojem gori navedenem komunikatu. Glavni vzrok odstopa, da je bilo »preobleženje z delom«. Moroda je ta razlog tudi igral kako vlogo pri Šusterščevem ukrepu, eno pa je čisto gotovo, da glavni vzrok pa vendar ne bil. Znamo je, da je Šusterščič klub zopet enkrat za spremembu sklenil »ostrešjo taktočo proti vladni, in da je jel celo namigovali z obstrukcijo. Dr. Šusterščič pa je kot deželnemu glavarju sedaj bolj, kakor kdaj precej navezan na blagohotonost in naklonjenost vlaže, za to si je hotel za vse eventualnosti ohraniti proste roke in se iznebiti vsaj formalne odgovornosti glede takteke klerikalnega kluba, ker bi sicer napetost med klubom, in vlaže lahko v tem slučaju vplivala na razmerje med vlaže in klerikalno stranko na Kranjskem. To in ničesar drugega ni bilo merodajno za Šusterščičev odstop! Samo oportunitetni razlogi in prav nič drugega! Naravnost smešno pa je, ako hoče dr. Šusterščič vzpriči tega nepobitnega dejstva sedaj nametati javnosti peska v oči, češ, da je predsedstvo odložil zaradi tega, da se bo laglje intenzivne pečati s podrobним delom na Kranjskem, »ki mora biti opravljeno v interesu celega slovenstva, kajti Kranjska je edina dežela s slovensko večino v vseh javnih zastopilih. — Ta beseda v ustih moža, kakršen je dr. Šusterščič, zvene kakor blasfemija! Naj nam dr. Šusterščič samo povet, kaj je storil v dolgem času, kar je na Kranjskem, »v edini deželi s slovensko večino v vseh javnih zastopilih«, da bi bilo v interesu slovenstva?

+ Od Južne železnice. Pristav in postajni predstojnik Julij Truška v Lazah je prestavljen kot pristav na glavni kolodvor v Mariboru. — Pristav Andrej Kerzele v Zalogu je prestavljen v Ljubljano na glavni kolodvor.

Jurčičeva sedemdesetletnica.

Dne 3. t. m. je minulo 70 let, odkar je na Muljavi pri Krki zagledal luč sveta Josip Jurčič, eden najslavnejših, najpopularnejših naših pisateljev, ki se je za prosveto narodovo stekel nevenljivih zaslug. Hvaležnost, da, dolžnost nas veže, da praznujemo Slovenci znamenito sedemdesetletnico tega našega duševnega velikana. Uprav ta povod nam nudi priliko, da se oddolžimo pokojnikovim Manom z nadaljevanjem izdaje njegovih »Zbranih spisov!« — V času od 1882. do 1892. leta jih je izšlo pod izborno redakcijo gg. dvornega svetnika Levca enajst zvezkov; posihod pa zmanjša obljubljenega nadaljevanja, ki naj bi po svoječasni zatrdirli urednikovem vsebovalo nekdaj najaktualnejše politične članke Jurčičeve, pred vsemi pa njegov življenje s sliko in faksimilom pisateljevem. — A tudi »Možihrijev družbi«, pod katere praporom se zbirka skoro 80.000 slovenskih udov, kličem hkrat: Spomini se letos i Ti Jurčiča! — Petdeset let je preteklo v neskončno večnost, odkar si izdala njegovega »Jurija Kozjaka!« — Živo mi je še v spominu, kako smo se tedaj jaz in moji tedanji součenci trgali za to povez, kako smo jo požirali v pravem pomenu besede! Pretežna večina nas jo je znala malone celo na pamet! To drobno knjigo hraniš še danes v svoji knjižnici kot ljub, drag spomin na mlada leta. Čitali je nismo samo negodeti, nego naslajali so se ob nji celo zreli: da celo stari ljude. Le en glas je krožil o nji: Res, krasna, zanimiva povest! In ta sodba ni bila pretirana, vsaj za tedanje čase ne! — Važno za to petdesetletnico je tudi, da je plodoviti Jurčič baš 1864. 1. v celovškem »Slovenskem Glasniku« obelodanil svojo prvo balado »Junakov grob«, črtico »Jesenko noč med slovenskimi polharji« in povest »Dolal, ker je krompir kradel«, naj bi se poleg »Jurija Kozjaka« dala na svitlo tudi še njegove »Spomine starega Slovenca«, »Grad Rojnine«, »Dvabrata«, »Ponarejene bankovce« in »Kako je Kotarjev Peter pokora delal, ker je krompir krade«, naj bi se ob rojstnem sedemdesetletnici Jurčičeve, ki jo je tako vrlo zalagal s svojimi spisi in z njimi dvigal in širil njen ugled, spomnila hkrat tudi petdesetletnico »Jurija Kozjaka«, ter v proslavo pisateljevem in svojo že letos prinesla to zlato povez v novi izdaji in — ilustrovano! To bi bil čin pietete, čin hvaležnosti, obenem dvojni spomin, spomin dveh jubilej! Preverjen sem, da bo »Družbi« poleg mene, ki sem jej veren član že izza leta 1872, istinito iz srca hvaležen in zavezan brezizjemno vsak društvenik, da, hvaležen je bo na tej uslugi ves narod slovenski! Prosil sem, da bo s tako izdajo pisatelja in — Hrambam a ša.

+ Tudi tem ni všeč. V soboto sta prišla v nek tukajšnji javen lokal dva starejša duhovnika in začela čez svojega vrhovnega šefa hudo kritiko. Eden se je pritoževal, ker ni dobil boljše fare, dobil jo pa je še mlad kaplan »Kaj misliš, ali je to pravica?« vpraša svojega tovariša. »Kaj hočeš, mi smo stare šole, mi opravljamo le svoje stanovske dolnosti, posvetnost pa nam nič mar ne gre, mladi kaplani se pa mešajo v reči, v katere bi se ne imeli, in kadar je dobra fara razpisana, gre tak kaplan kar k škofu pa jo dobi, nas staje, ki opravljamo le svoje dolnosti, se pa zapostavljajo, mi odgovori drugi. »To ni pravica in to ne bo šlo« že bolj ogrožen pribije prvi. »Pravica ali ne, kaj češ, pod njegoovo komando smo in trpeti moramo, ga je zopet pogovarjal prvi. In tako se je cel razgovor sukal o mladih kaplanih, o njih vmešavanju se v posvetnost in o zapostavljanju onih duhovnikov, ki se drže edino le svojega poklica, pa so zapostavljalni po svojem vrhovnem šefu. — Vidiš, tudi ti ga ne marajo, je potem nekdo priporabil svojemu prijatelju, ko je nekote ta pogovor čul.

+ Jugoslovanska ženska. Junija meseca letosnjega leta priredil »Splošno slovensko žensko društvo« v Ljubljani razstavo »Jugoslovanska ženska«, ki jo pripravlja že nekaj let. Ta razstava se bo ozirala pred vsem na narodna ženska dela, na hišno industrijo jugoslovenskih narodov, v prvi vrsti slovenskega in hrvaškega, na tudi slovenskega. »Splošno slovensko žensko društvo« je že stopilo v zvezo z »Žensko udrugo za usluževanje i promicanje narodne pučke umjetnosti i obrta«, z »Udrugo učiteljica« ter z nekaterimi privatnimi osebami v Zagrebu. Za hrvaški oddelek razstave je najbolje skribljeno. Treba še, da se združijo vsi slovenski rodoljubi in rodoljubkinje, ki imajo kake zbirke narodnega blaga, spadajočega pod poglavje jugoslovenska, oziroma slovenska žena. Odbor se obrača na vse Slovence in Slovence širom slovenske domovine, da mu blagovljijo v svoji znani požrtvavnosti prihite na pomoč, ter mu sporočiti, kje in kako bi bilo mogoče zbrati pristna slovenska narodna ženska ročna dela minole in sedanje dobe, ženske in otroške narodne noše iz vseh slovenskih krajev, pristno narodno pohištvo, narodne igrače in dr. Ker društvo nima gmotnih sredstev, si bo treba pač vse samo izposoditi; razume se, da bode društvo jamčilo za to, da se nobena stvar ne poškoduje ali izgubi. Vsi razstavniki predmeti bodo tudi zavarovani. »Splošno slovensko žensko društvo« upa z razstavo »Jugoslovanska ženska« na vse Slovence in Slovenske domovine, da se razstavljajo v slovenskih krajev, pristno narodno pohištvo, narodne igrače in dr. Ker društvo nima gmotnih sredstev, si bo treba pač vse samo izposoditi; razume se, da bode društvo jamčilo za to, da se nobena stvar ne poškoduje ali izgubi. Vsi razstavniki predmeti bodo tudi zavarovani. »Splošno slovensko žensko društvo« upa z razstavo »Jugoslovanska ženska« na vse Slovence in Slovenske domovine, da se razstavljajo v slovenskih krajev, pristno narodno pohištvo, narodne igrače in dr. Ker društvo nima gmotnih sredstev, si bo treba pač vse samo izposoditi; razume se, da bode društvo jamčilo za to, da se nobena stvar ne poškoduje ali izgubi. Vsi razstavniki predmeti bodo tudi zavarovani. »Splošno slovensko žensko društvo« upa z razstavo »Jugoslovanska ženska« na vse Slovence in Slovenske domovine, da se razstavljajo v slovenskih krajev, pristno narodno pohištvo, narodne igrače in dr. Ker društvo nima gmotnih sredstev, si bo treba pač vse samo izposoditi; razume se, da bode društvo jamčilo za

kaj več vrnilo v tem letu, kakor lastno leto, ker se je začelo energično iztirjevanje. Prav mnogo je še nekdanjih podpirancev, ki so v takih gmotnih razmerah, da bi lahko počasi vrčali svoj dog in s tem pomagali naraščaju, da se razvija. Če se v kratkem ne obrne v tem oziru na bolje, bo treba nastopiti pot pravde. Izdatki so bili slediči: podpore 8600 kron, upravni in razni izdatki 209 K 94 v. skupaj 8809 K 94 v. Letošnji prebitek znaša 3744 K 40 v. V primeri z lanskimi podporami so letošnje podpore nižje za 2014 K. Društveno premoženje je znašalo koncem upravnega leta 1911/1912 51.939 K 12 v, dočim znaša koncem letosnjega leta 55.683 K 52 v, tako da se je zvišalo letos za 3744 K 40 v. Zahvala se izreče, da so blagajnika podpirali pri razdeljevanju podpor gg. Franu Haupmannu, šolskemu svetniku v p. v Gradcu, Janu VI. Hraskemu, dvornemu svetniku in prof. na češki tehniki v Pragi, prof. dr. Fran Vidicu na Dunaju in pri nabiranju društvene prof. Anton Lovštu v Rudolfovem. Razunega je zahvalil za podpore mestni občini ljubljanski, banki »Slaviji«, Kmetski posojilnici, upravnemu »Slov. Narodu«, mestnemu županstvu v Kranju, g. nadring. Fr. Žužeku in dr. Preglednika g. Hiter in Čiuha sta pregledala račune ter jih našla v redu, vsled česar se podeželj blagajniku absolutorij ter izreče občni zbor zahvalil podpredsedniku g. dr. Novaku, tajniku g. dr. Pavlinu in blagajniku g. dr. Žirovniku. Podpredsednik g. dr. Novak daje na izraza občlanovanja občnega zbora, da dosedanji predsednik ravnatelj g. Ivan Hribar po svoji decideriani izjavlja noče več prevzeti predsedstva, naglaša njegovo neuromno delovanje za društvo, njegov trud pri ustanovitvi tega društva ter na drugi strani dolžnost društva, da ohrani svojemu prvemu predsedniku hvaljenost, kot zunanjji dokaz hvaljenosti društva predлага, da se izvoli ravnatelj g. Ivan Hribar za častnega člena dijaškega podpornega društva »Radogoj«. Soglasno sprejeti. Pri nato sledčih volitvah so bili izvoljeni: za predsednika g. dr. Milijutin Zarnik, za odbornika pa gg. dr. Karel Triller, dr. Pavlin (tajnik), dr. Žirovnik (blagajnik), prof. Breznik, dr. Fettich, dr. Pučnik in dr. Lavrenčič, za preglednika pa gg. Hiter in Čiuha. Končno je bil stavljen nasvet, da se naj odsej podpirajo le daki, ki so vpisani v kakem dijaškem društvu.

Umetnost.

Na ljudskem koncertu »Ljubljanskega Zvona«, ki bo v sredo, dne 18. t. m. v Mestnem domu, poje samospive znana koncertna pevka gdčna Ivanka Hrastova. Za svoj nastop si je izbrala iz tujih glasbenih literatur. H. Wolfovo občuteno: »Čez noč«, A. Dvojakovo »Pesem« in F. Tautbertovo: »V tujini«. Iz domače literature sta poleg P. H. Sattnerjeve »Ribičke« na vsporedu dva novejsa slovenska pesmepisa: Emil Adamičeva ljubka otroška pesemca »Trobentice« in Z. Prelovcova otožna »Tožba«. Gdčno. Hrastovo spremila na klavirju naš dični pianist g. Anton Trost, ki sodeluje na koncertu kot solist z »Legend« in »Pomladansko idilo« češkega skladatelja Suka. Vstopnice za koncert se od četrtega dalje prodajajo v trafiki gdčne. Jerice Dolenceve, Prešernova ulica.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Župnik Šinkovec v Škofiji Loki in hranilne knjižice.

Danes dopoldne se je pričela pred tukajšnjim deželnim civilnim sodiščem, kateri igra vlogo toženca Avg. Šinkovec, župnik v Škofiji Loki, toži pa g. vpokojeni župnik Anton Notar. Senatu predseduje nadsvetnik Hočvar, prisednika sta nadsvetnik Presker in svetnik Persche. Toženega župnika Šinkovca zastopa dr. P. g. a. tožnika župnika Notaria pa dr. Karel Triller. Cela zadeva je v kratkem povedano, tate: Vpokojeni župnik Anton Notar se je preselil iz Storij pri Trstu v Škofijo Loko. Pri sebi je imel za gospodinjo svojo sestro Marijo. Tej sestri je dal župnik svojo hranilno knjižico z nalogom, da jo realizira in naloži denar nato na svoje ime ter naj knjižico shrani. To je storil župnik Notar z namenom, da bi imel manj davka in določil, da postane knjižica njena last. Če bi on pred njo umrl. Sicer pa je knjižica njegova lastnina. To je bila knjižica Kranjske hranilnice št. 28.379, v vrednosti 5919 kron. Poleg te knjižice pa je imela Marija Notar še dve knjižici z manjšim vložkom. Ta denar pa je bila njen popol-

na last. V knjižici, v kateri je bil načlen župnikov denar, je bil tudi listek z imenom župnika. Ta listek najprica, da je denar res njegov. Pred smrtjo pa je napravil župnik Šinkovec Marija Notar oporočko. Dne 27. februarja 1911 pa mu je izročila hranilne knjižice in med temi tudi knjižico, katera pravi lastnik je bil župnik in katera bi pripadla sestri še le, če bi on pred njo umrl. Zgodilo pa se je drugače. Marija Notar je umrla, župnik Šinkovec je obdržal knjižice in ni hotel vrniti tudi one knjižice ne, ki mu jo je izročila Marija Notar in ki ni bila njenja, marveč bratova last. Župnik Notar je takoj po sestrini smrti, približno kakih 8 dni, zahteval svojo knjižico. Toda zmanj, župnik Šinkovec mu je ne da. Župnik Notar je pisal že leta 1912, odnosno 1913, župniku Šinkovcu dve **jako ostri pisi**, v katerih mu očita, da se ne drži sedme božje zapovedi (Ne kradti), da je pristen farzel, ki pač uči lepe nauke, izpoljuje jih pa sam ne! Župnik Šinkovec je odgovoril na ti dve pismi, naj Notar toži, obenem pa je izposloval pri ordinarijatu, da se je Notarju prepovedalo tožiti. Župnik Šinkovec trdi, da je porabil denar za namene, ki jih je določila Marija Notar, in da mu je izročila knjižico kot svojo lastnino. Ti nameni so opisani v oporoki, ki jo je sestavil župnik Šinkovec sam slediče: Leop. Notarju 100 K ali pa ta znesek obleke, Antonu Gabru v Puštalu 200 K, Marjeti Crmelj v Trstu 200 K, **dalje velik pogreb in 100 maš**, ostalo vsoto na naj parobi župnik Šinkovec po svoji previdnosti, toda v prvi vrsti za ustanovo za predpustno pobožnost, za ustanovo za misijone vsakih deset let v Škofiji Loki, pod pogojem, da jo prevzamejo v oskrbo usmiljene sestre, za notranjo opravo cerkve v Škofiji Loki, kadar se bo popravljala, ter za misijone med pagani in krivoverci. Tožbeni zahtevki se precizirata na 8053 K 88 v s 5% zamudnimi obrestmi od 1. aprila 1911. — Župnik Šinkovec odklanja vsako poravnavo, češ, da je denar že izročil ordinarijatu in v določene namene in prereka vsako zahtevo. Dopoldne so bile zapisane tudi že priče. Obravnava se nadaljuje popoldne ob 4. uru. Natančnejše poročilo priobčimo jutri.

Razne stvari.

* **Ruski admiral knez Liven** je na potovanju iz Nice v Gorico blizu Vodina (Udine) na vlaku vsled srčne kapi umrl. Star je bil šele 54 let.

* **Belgrajskemu vseučilišču** je kraljica Natalija, vdova rajnega srbskega kralja Milana, podarila posesto v vrednosti osem milijonov dinarjev.

* **Nositelj morale**. Sodišče v Ferrari na Italijanskem je katoliškega župnika Belacchija odsodilo na sedem mesecev v ječo, in sicer zaradi ludodelstva proti nравnosti. To dejanje je župnik izvršil na javnem prostoru!

* **Trojen umor iz žalosti**. 30 let staremu vseučiliškemu asistentu v Budimpešti, Karlu Vlasiču, je pred 14 dnevi umrla žena. Vlasiča je žalost nad to izgubo tako prevzela, da je sedaj ustrelil svoja dva otroka, stara dve in pol leta in 18 mesecev, ter še samega sebe.

* **Protestna stavka v Rimu**. Zaradi nekaterih reform v skubstvu za javno zdravje hočajo v Rimu zapreti dve bolnici in nekaj postaj za prvo pomoč in odpustiti iz službe 500 strežnic. V znamenje protesta so delavci sklenili, vprvoriti generalno stavko, ki naj traja 24 ur.

* **Odvetnik in hišna**. Lahkoživi odvetnik dr. Agh v Segedinu je imel z lepo hišno Ilono Gibic dle časa ljubezensko razmerje. Končno pa je dekle pustil, da bi se oženil. Ilona Gibic ga je počakala na stopnicah in ga polila s vitrijolom. Advokat je težko poškodovan. Ilona Gibic se je poskušila umoriti in se je smrtnonevarno poškodovala.

* **Strašen požar**. Poslopje atletskega kluba v St. Louisu v Ameriki je do tal pogorelo. Ob času požara je bilo več sto oseb v klubovih prostorih. Našli so doslej sedem mrtvih in kakih 50 ranjenih, mnogo jih pa še pogrešajo in se je bati, da so zgoreli. Ko je nastal požar, so se v klubu zbrani ljudje tako prestrašili, da je več oseb skočilo iz višjih nadstropij na cesto. Seveda so obležali mrtvi na tlaku.

* **Prvi albanski ministrski predsednik**. Za mesto ministrskega predsednika v Albaniji je določen Turkan paša. To je star diplomat. Bil je že turški veliki vezir in turški poslanik v Atenah, v Petrogradu in v Rimu. Turkan paša je star 69 let in je po rodu iz Albanije, in sicer iz Janine. Služboval je pri turškem poslanstvu od leta 1895. do 1898. pa je bil turški minister zunanjih del in nekaj časa tudi veliki vezir. Turkan paša je pač nekoliko zmožen albanskoga jezika, a z albanskimi razmerami ni nič bolj znan, kakor novi albanski vladar. Na

Dunaju ga ne bodo prav nič veseli, že ker je Mohamedanec.

* **Ze zopet veleizdajaci**. Komaj je bil končan proces Rajh, se je že začel nov vohunski proces, in sicer to pot v Lvovu. Obtoženi so 37letni časnik Bendasjuk, 23letni pravoslavni duhovnik Sandovič, 32letni pravoslavni duhovnik Hudyma in 23letni pravnik Koldra. Obdolženi so, da so od leta 1909. do 1912. z vojnim huijskanjem delali na odpad Galiske od Avstrije. Obtožnika govorja mnogo o ruskem gibanju v vzhod. Galiciji, ne navaja pa nikakih pravnih dejstev o storjeni veleizdaji.

* **Oproščeni morilec svoje žene**. Kakor se čitatelji gotovo še spominjajo, je bil poljski grof Mielzynski, ki je svojo ženo zaradi njene nevezetobe ustrelil in njenega ljubimca ramil, od porognega sodiča v Poznaju oproščen, pač zato, ker se je izkazalo, da je bila njegova žena res strašno bitje. Pri oprostilni sodbi je državni pravnik oglašil pritožbo in mislio se je splošno da bo druga obravnava, kajti grof je sam priznal, da je svojo ženo umoril. Sedaj je pa državno pravdništvo umaknilo pritožbo in je oprostitev s tem definitivna.

* **Dva zrakoleta sta se poneščila**. Na vojaškem letališču pri Aspernu blizu Dunaja sta se včera popoldne poneščila nadporočnik pešpolka št. 7 Evgen Elsner in četovodja istega polka Filip Srna. Nadporočnik Elsner in četovodja Srna sta vozila v visocini kakih 300 metrov. Naenkrat se je videlo, da se leva perot letalnega stroja nenavadno lutro premika, a trenotek pozneje je stroj hitro kakor blisk zletel na tla in tresel ob zemlji tako, da se je ves razletel. Nadporočnik Elsner in četovodja Srna sta bila mrtva. Roke, noge in reba so bila polomljena, glavi pa razbiti. Nesreča je nastala, ker se je leva perot letalnega stroja zlomila. Poneščeni nadporočnik Elsner je bil 27 let star in eden najboljših oficirjev-zrakoletačev avstrijskih. Lani v oktobru je poletel od Dunaja čez Ljubljano v Gorico; vso to dolgo pot je prevozel v treh urah. Nadporočnik Elsner je enaista avstrijska žrtev zrakoletanja. Poneščeni četovodja Srna je bil Slovensec in Št. Vida pri Velikovcu na Koroškem. Po poklicu je bil strojnik in ker je bil jako inteligent, so ga odeli najprej avtomobilskemu zboru, potem pa zrakoplovcem.

Volilni shod narodno-napredne stranke v Kranju

se vrši
v sredo, dne 11. marca t. l.
ob 8. uri zveter
v gostilniških prostorih g. Mayerja.

Poroča deželnji poslanec gosp. dr. Karel Triller, odvetnik v Ljubljani. Radi važnosti shoda se somišljene vabijo, da se shoda zanesljivo udeleže.

Telefonska in brzojavna poročila.

Parlament.

Dunaj, 10. marca. Načelnik češke agrarne stranke Stanek je imel danes konferenco z ministrskim predsednikom. Popoldne se sestane Nationalverband. Danes bi se bila moralna vršiti konferenca vodilnih politikov glede posredovalne akcije proti obstrukciji. Najbrže pa ne pride do te konference. Obstrukcija se bo v četrtek nadaljevala. Usoda parlamenta je v tem slučaju zapečatená.

Afera Švihla.

Praga, 10. marca. Vsi češki listi konstatirajo, da je afera Švihla končana, krivda narodnega izdajice je dokazana. Švihla se je odpeljal še snoti s tržaškim brzovlakom iz Prage, baje v Ameriko. Zavezal se je baje napram narodnim socialistom, da se nikdar več ne vrne na Češko. Baje dobil tudi precejšnjo podporo. Dr. Švihla je prosil tudi za vpokojitev kot okrajni sodnik.

Praga, 10. marca. Zastopnik dr. Švihle dr. Bonček je izjavil, da ne prevzame nadaljnega zastopanja Švihlovih interesov. Do tožbe proti »Narodnim Listom« najbrže ne bo prišlo. »Narodni Listy« poročajo, da je bil Švihla kot sodnik v Mostih praviljen postati Nemec, če se mu zagura dobra karriera.

Razredna lotterija.

Dunaj, 10. marca. Danes je pričelo na 20 dni preračunjeno žrebanje 5. razreda. Vsoto 10.000 K dobi srečka 74.457.

Pavel Mudron †.

Praga, 10. marca. Voditelj ogrskih slovakov Pavel Mudron je v Turčanskem Svetem Martinu umrl. Vohun.

Krakov, 10. marca. Policija je aretirala nekega dijaka, ki je na sumu, da je vohun.

Albanski jezik.

Zader, 10. marca. Izšel je ministarski ukaz, s katerim se dovoljuje rabiti albanski jezik pri brzojavkah.

Sufragetke.

London, 10. marca. Policija je aretirala na nekem zborovanju v Glasgovu voditeljico sufragetk Pankhurst. Odigravali so se naravnost verjetni prizori. Sufragetke so bile govorisko tribuno obdale z bodečimi žicami, ki so jih zakrile z rožami. Ko je policija hotela vdreti na tribuno, se je več stražnikov močno ranilo. Sufragetke so rabile revolverje in miniaturne bombe. Udriale so s stoli po policiji, ki je bila prisiljena rabiti svoje gumaste palice. V neki soščni sobi so bile sufragetke že privrale ambulatorij, v katerem sta dva ženska zdravnika obvezala 20 ranjenih žen. Sufragetke so napadle tudi centralno policijsko štabico. Policejna na konjih jih je razgnala. Pankhurstovo so prepeljali v London, kjer je začela v ječi stradati.

Mehika.

Brownsville (Tekas), 10. marca. V boju v pokrajini Nuevo Leon, ki se je vršil pretekel torem, je padlo 60 mož zveznih čet, med njimi 6 častnikov.

Dogodeki na Balkanu.

Dogodek ob črniorski meji.

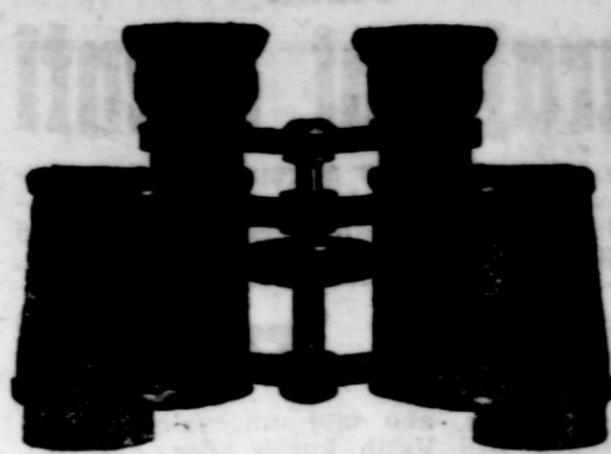
Pariz, 10. marca. Črniorska vlada je prosila Rusijo, da naj intervenira glede spornega teritorija ob meji. Črna gora zahteva, da prešče celo zadevo mešana komisija. Razburjenje v Črni gori je veliko. Francoski listi z vso ostrostjo poudarjajo nepravilnost avstrijskega postopanja v tem mejem vprašanju, ker je avstrijsko vojaštvo z orožjem rešilo spor, ki bi moral biti po mednarodnih običajih rešen diplomatskim potom.

Albanija.

Atene, 10. marca. Metropolita v Korici in člana revolucionarne epirske vlade je grška policija aretirala. Opozicija bo zaradi tega in zaradi blokade nad Santi Kvaranto vložila interpelacijo v grškem državnem zboru. Zographos je brzojavil Venizelos ter protestira proti postopanju grške vlade, ki jo dolži, da prega je v grškem Epiru. Radi se je v grškem Epiru, da pride med Srbijo in Vatikanom do konkordata, vzdržala svoje privilegije tako, da si bo izgovorila vrhovno nadzorstvo nad izvršitvijo konkordata.

Albanija.

Atene, 10. marca. Metropolita v Korici in člana revolucionarne epirske vlade je grška policija aretirala. Opozicija bo zaradi tega in zaradi blokade nad Santi Kvaranto vložila interpelacijo v grškem državnem zboru. Zographos je brzojavil Venizelos ter protestira proti postopanju grške vlade,

Priporoča se kot strokovnjak
Zahvaljuje K. JURMAN = cenik. =
optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.
**Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno
 očala in Vas strokovnjaško postreže.**

Nova stekla za daleč in bližino,
 važno za dalekovidne.

Modna trgovina
 v Ljubljani
Stritarjeva ulica št. 7.
 Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto.

ANTON SCHUSTER

:: Konfekcija ::
za dame in deklice
 bluze, modno blago, sukno, platno,
 garniture, preproge, šerpe, rute, pleti.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Oddaja stavbe

po minuendolicitaciji štirirazrednega šolskega po-
 slojja na Bizejskem, okraj Brežice, se ne bude
 dne 15. marca 1914 vršila, se je na nedoločen
 čas prestavila.

Krajni šolski svet na Bizejskem,
 dne 8. marca 1914.

Načelnik : Franc Balon.

X Najfinjejše rokavice
 pravi francoski parfumi
 in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinjejni kakovosti.
 Za obila naročila se priporoča 895
Otilija Bračko
 Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Št. 4421. 903

Razpis ustanov za invalide.

Pri mestni občini ljubljanski je oddati šest mest krajskega invalidskega zaklada, vsako po 63 K na leto.

Pravico do teh ustanovnih mest imajo Kranjci, ki so v času od 1. jan. 1848. l. dalje postali v vojaški službi za zaslukel nesposobni, in sicer može od narednika ali stražmešira navzdol, naj so služili pri kateremkoli orožju avstrijske vojske.

Prošnji je priložiti:
 1.) rojstni list,
 2.) potrdilo, da je nezmožnost za zaslukel nastala v času od 1. jan. 1849 dalje vsled vojaške službe,
 3.) spričevalo dobrega vedenja tako med časom vojaške službe, kakor tudi v invalidskem stanu,
 4.) dokaz lastne nepremožnosti, kakor tudi nepremožnosti onih oseb, ki so do podpiranja prisilca morebiti pravno dolžne.

Tudi je v prošnji izrečeno navesti, ali vživa prosilec že kako drugo invalidsko ustanovo, oziroma patentno državno invalidčino in v kateri višini. Na prošnje, ki ne bodo natančno odgovarjale vsem tem pogojem, se sploh ne bo oziralo.

Prošnje je vlagati do včetega 10. aprila 1914 pri mestnem magistratu ljubljanskem, oziroma pri pristojnem c. kr. okrajskem glavarstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,
 dne 2 marca 1914.

Samo pri A. Šarcu
 Ljubljana, Selenburgova ul. 5, Ljubljana
 dobite najokusnejše
nevrestinske opreme
 od najpriprosteje do najfinje izvršitve, dalje
perilo za gospode, dame in otroke
 vse lastnega izdelka po najnižjih cenah, kar si je
 le misliti moči
 Priložnostni nakup : kos Ščesa, 15 mt. - Z 8-20.

Poslovodja
 za parno žago **zeli** promeniti službo, ra-
 zume se tudi na gozdne manipulacije. Stopi
 tudi v službo k večji trgovini kot skladis-
 nik, ker se tudi razume v trgovini z mešanim
 blagom. — Pismene ponudbe na upravnštvo
 »Slov. Naroda« pod »Poslovodja 50«/924.

**Pristen dober
 brinjevec**
 se dobi pri 43
 L. SEBENIKU v Spod. SIŠKI.

Trgovina

papirnate oziroma mešane stroke, na
 dobrem mestu v Ljubljani, pripravna
 tudi za damo, se vsled družinskih raz-
 mer pod ugodnimi plačilnimi gogaji
tako prodaj. Ponudbe na anono-
 čno ekspedicijo **Hočevar v Ljubljani.**

Ivan Magdić
 krojač prve vrste
 Ljubljana, 340
 Dunajska cesta št. 20
 (nasproti kavarne »Europa«)
se priporoča. ::

Zaloga angleškega blaga.

Umetniške razglednice !!
 Pripravljeno vedno novosti.
Pisemske papir .::
 v načinih in oblikah priporoča
 Marija Tičar, trgovina papirja itd.
 Ljubljana, sv. Petra cesta 26.
 Na dodelo se pošilja na izbrano. 4068

Odklonjeni

Kreditna pisarna, Elizabetna cesta št. 4.

od zavarovalnic dobe police, akoravno niso ab-
 solutno zdravi pri prvovrstni avstr. zavarovalnici.
 Brez združniških stroškov, brez čakalne dobe, po zelo
 nizkih tarifih. Zdravi tudi do 70 leta.
Istotako najkulantnejša posojila
 za vsakogar, zlasti za definitivne nastavljence.
 Prošnje pismo. Priložiti je 30 vin. in znakih.
 Uradne ure od 10.—11. dopoldne.

J. POGAČNIK

Zaloga pohištva in mizarstvo. Ljubljana, Marije Te-
 tapetniškega blaga. rezije c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter je-
 dilnih sob v različnih
 : najnovejših slogih. :
 Zaloga otomanov, di-
 :: vanov, žimnic ::
 in otroških vozičkov.

Spalnica v amerikanskem orehu
350 kron.

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni
 omarici, 1 umivalnik z marmor. ploščo in ogledalom.

P. n.

Usojamo se naznanjati, da smo s 1. marcem t. l. prevzeli

glavno zastopstvo

šentjanškega in mirenskega premoga.

Cena šentjanškemu premogu pri manjših odjemih za 100 kg kosovnik K 2-60, orehovec K 2-40. Cena mirenskemu premogu za 100 kg dostavljen hišo, kosovnik K 2-20, orehovec K 2—.

85
 Pri večjih naročilih primeren popust.

Naročila sprejemata

: Glavna zaloga in podružnica tvrdke Jelačin
 telefon štev. 121, Ljubljana.

Za obila naročila se priporoča

Richter & Ko.

Zaloga: Trnovska ulica štev. 25.

Dospeli so

pomladanski in poletni površniki
 in raglani v različnih barvah,
 najnovejših fason, za gospode
 :: in dečke ::
 po priznano nizkih cenah.

Angleško skladisče oblek

O. BERNATOVIC

Ljubljana, Mestni trg št. 5-6.